

УКРАЇНСЬКЕ СЛОВО

ВИХОДИТЬ ТРИЧІ В ТИЖДЕНЬ

Лік II.

Станиславів, п'ятниця 20 березня 1942.

Ч. 33 (74).

†
**ВЕЛИКІ ПОХОРОНИ НОВОВІДКОПАНИХ ЖЕРТВ НКВД
 В СТАНИСЛАВОВІ ВІДБУДУТЬСЯ В НЕДІЛЮ 22-ГО БЕРЕЗНЯ
 Ц. Р., О ГОД. 3-ІЙ ПОПОЛДНІ, З КАПЛИЦІ НА МІСЬКОМУ
 ЦВИНТАРІ ПРИ ВУЛ. А. ГІТЛЕРА. ЗБІРКА ПЕРЕД ЦВИНТАРЕМ.
 У. О. К.**

ЗА ВІДНОВЛЕННЯ ТРАДИЦІЙ

Студії української академічної молоді на німецьких університетах мають давню й багату традицію. Вже в XVI ст. українські студенти почали їздити на студії до Німеччини, де тоді розвивалися ідеї гуманізму і реформації, та перенесли їх пізніше на Україну. Національне повстання Великого Богдана на деякий час припинило виїзди української молоді на науку до Німеччини. Та не довго, бо з XVIII ст. цей рух набирає знову могутніх розмірів. На студії до Німеччини виїздили одясово сини козацької старшини, як і звичайних козаків. Українські студенти здобували собі часто своєю пильністю і спосібностями призначення й владнання університетських властей. Згадати б тільки Івана Хвельницького, що в 60-тих роках XVIII ст. надрукував в Кенігсбергу кілька філософських творів. Івана Полетіку, що студіював успішно медицину в Кіль і там же закінчився професором. Інші, знову ж, верталися по закінченні студій до батьківщини й займали тут високі становища. Василь Стефенович, студент бреславського університету (1719—22) опрацював кодифікацію українського права. Семен Тодоровський студіював від 1729 р. східні мови на університеті в Галі, повернувшись в Україну викладав кілька мов, м. і. теж німецьку, у Київській Академії.

Київські професори не забували про своїх учнів і по їх виїзді на студії листувалися в їхніх ділах з офісерами німецьких університетів. Досі ще збережений такий лист, написаний професором Київської Академії до професора Крістіана Бавмайстера в Кенігсбергу. Слова великого українського філософа Григорія Сковороди, що він з поміж усіх сучасних йому народів найбільше шанує й цінує українців і німців, свідчать про дружні взаємини між українською й німецькою академічною молоддю. В певних віках рух української молоді на німецьких університетах значно зменшався, бо Москва не бажала собі й боятися зросту української інтелігенції.

Щойно по захопленні більшовиками західних українських областей в 1939 р., внаслідок чого багато свідомої української молоді мусило сісти й сісти життя втечею на еміграцію, рух українських студентів на німецьких високих школах знач-

но оживився. І так, як у минулих століттях українське громадянство й українські мстятелі жертви али гроші на науку студентів за кордоном, так і тепер почалася в тому напрямі сильна акція українського громадянства Холмщини, Лемківщини і Посєня, як теж великі маси українського робітництва в Німеччині, не жаліли важко заграцьованого гроша й щедро складали датки на допомогивий фонд українського студентства. Це вможливило Комісії Допомоги Українському Студентству при Центральному Комітеті в Кракові приділити в минулому році 146 стипендій на високошкільних студії в Німеччині. Згодом, коли цілим українством потрясла хрестоносна війна проти московської жидо-комуни, коли визволення України зпід московського ярма стало dokonаним фактом, українське громадянство й в колівороті цих епохальних подій не забуло за своїх студентів і зложило знову на зимовий триместер 1941/2 понад 80 стипендій. У літньому семестрі 1941 було на німецьких високих школах 3464 студентів чужинців, в тому 319 українців! Сьогодні це число ще збільшилося напливом студентів з Волині й Галичини, де поки що не має ще українського університету.

Головним центром високошкільних студій в Німеччині є Університет Фрідріха-Вільгельма в Берліні. Крім самого університету, що має кілька автономних інститутів і величезну бібліотечку, є ще в Берліні Етска Технічна Школа, Господарська Академія, Музичний Інститут та безліч різних інших вищих шкіл і технікумів. З огляду на такий великий вибір ділянок знання, Берлін є в цьому році, як і давніше, осередком високошкільних студій українського студентства в Німеччині. Наша молодь, особливо з Придніпрящини, повинна старатись, щоб мати можливість студіювати в Німеччині.

3 процесу в Ріомі

Процес в Ріомі займається даліше не провинною в саричинській війні, але тільки доважати на це, що війну завело відготовлено. Посивий нацьковувач Даладіє всю вину за програму війни сквиув на себе на французький варі.

3 ПРОМОВИ ФІРЕРА

На вшанування пам'яті полеглих героїв в попередній і теперішній війні проголошено м'янулу неділю „Днем героїв“ в цілій Німеччині. Щоб віддати честь полеглим, прибув на свято сам Фіреер. Після зложення вінка на гробі „Незваного героя“ та після відібрання дефіляди нечесної кампанії, Фіреер удався до збройовні (Zeughaus), де з відкритої трибуни виголосив промову, в якій між іншим сказав: „Коли ми в 1940 році перший раз в цій залі святкували свято героя нашого народу, німецький варід і його армія по десятих літ зневажливого пововлення знайшлися знову в боротьбі проти своїх ворогів за вільність і майбутнє. Мілітарне безсилля держави не могло їх рівно заспокоїти, як і не задовольня їх господарська нужда, яку вони нам накиннули. В цих днях відбувається у Франції процес, якого цікавою ознакою є це, що не знайшлося в ньому ні одного слова обвинувачення за вину і відповідальність у війні, а тільки виключно за надто слабу підготовку війни. Ми є свідками способу думання, який є нам незрозумілий, але який краще ніж все інше відкриває нам причини нової війни“.

Фіреер підкреслив даліше, якто соціальні демократії в 1918 році війничинном не хотіли допустити Німеччині до господарської та політичної рівноправності. Це пониження привело до обнови сил народу та до поккання загрози для існування Німеччини. Господарський занепад Німеччини не давав теж і жодних користей її противникам. Всім ворожим наставленням до Німеччини керував передусім жидівський інтерес. Німеччина почала підноситись з упадку та зростати в силу після приходу до влади націонал-соціалістичної партії. Одночасно з цим почалося підходжування та приготування до нової війни“. Ми знаємо, що вже 1935 і 1936 рр. Англія, Франція, а передусім Америка, під впливом міжнародних жидівських кругів та звязаних з ними політичних провідних верств встановили вести нову війну. Ми переживаємо тепер дивовижне видовище, що оскарження обманутих і так важко потерпілих від війни народів звертається не проти цього, що їх вмотано в нову війну, але тільки проти зневажливого і тим самим в їх очах неперстарчального приготування до війни та озброєння“.

Німеччина обходить вдруге за час війни „Свято героя“ після великих перемог, які дала їй не тільки німецька зброя, але й солідарна постать всіх союзників, а передусім Італії.

БРИТІЙСЬКІ БОМБИ НАД ТУРЕЧЧИНОЮ

Дня 17 березня літаки незваної держави заатакували турецьку територію і обкидали міста і села великим числом бомб, руйнуючи багато домів і убиваючи багато осіб. Турецька влада зарядила слідство, яке дотепер не скінчене. По всякій правдоводності цього напад на Туреччину доквали британські літаки так само, як це ста-

ло йшло нині пізнаємо ми цілу величуну воєнних приготувань. Нині в'їди ми спільну гру жидів, розкинутих по цілому світі, які сирисягалися знищити цілу Європу, об'єднуючи демократії і більшовиків в однім таборі спільних інтересів. Те, що ми зуміли переможко протипоставили цій коаліції жидівського марксизму і капіталізму на всіх полях бою, це каже нам подякувати з ганбоким серцем тому, без якого охорона всяка людська сила, всяка праця і відвага були б даремні. Бо за нами не тільки один рік найбільших в історії боїв, але найтвердої проби, яку видержали, це треба признати, і фронт і батьківщина.

Що німець не боїться загрози від людей, це він доказав багато разів в своїй історії. Цим разом досвідчуєвала його не тільки сила ворожої зброї та позірно безчисленні маси примитивних людей, що роками розливали кров, але багато більше страшна невимолнна природа. Бо сьогодні вже можна сказати, що поза нами вже зима, якої не переживав ніхто в Середній і Східній природі вже від 140 років“.

Большевицькі орди, які цієї зими не були в силі перемогти німецьких та союзних воїнів, поборовайтиметься впродовж найближчого літа аж до їхнього розгрому. Большевицький волюс, якого в цілій його жадливій небезпеці ми щойно тепер пізнали, не сміє — і в тому лежить наша неперунна постановка — оноганувати європейську благословенну землю, але подальше від неї найти свій останній кінець.

Японія завдає на Діалекім Сході могутні удари, причиняючись до встановлення нового ладу не тільки в Азії, але й в Європі. Залишається тільки одна можливість, а саме вести боротьбу, поки не буде гарантії тривкого миру. Позаконтинентальні впливи будуть з Європи раз на все вивінені. Коли йде про намір поварати Європу більшовизмом, то держава, яка найбільше прислужилася більшовизмові, впаде правдоводібно в найближчій часі сама його жертвою.

В обличчі вагітного в події минулого року, як теж, а це не сумніваємося, не менше великого майбутнього року, складаємо вокалім нашим поляглим, як теж поляглим наших хоробрих союзників як в минулому, так і тепер, обіцяючи, що дбатимемо про те, щоб жертви не були даремні і вони такі не будуть. Чого б доля від нас не вимагала, літа боротьби, як період довгого і блаженного миру, що буде вислідом теперішніх змагань“.

Англіїці опускають Іран
 Англіїські війська залишають зааніті частини Ірану. В Туреччині передбачають близький вварш більшовиків до столиці Тегерану.

